

בש"פ 6469/18 - סאמי אבו רשיד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6469/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: סאמי אבו רשיד

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' זנדברג) מיום 31.7.2018 במ"ת 8515-07-18

תאריך הישיבה: ז' בתשרי התשע"ט (16.09.18)

בשם העורר: עו"ד יוסי זילברברג

בשם המשיבה: עו"ד נגה בן סידי

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' זנדברג) מיום 31.7.2018 במ"ת 8515-07-18, במסגרתה הורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

הרקע לערר

1. ביום 3.7.2018 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של פריצה לרכב בכוונה לבצע פשע, סחיטה באיומים ופירוק וגניבה מרכב בארבעה עשר אישומים שונים. על פי עובדות כתב האישום, העורר ונאשם נוסף בפרשה (להלן: הנאשם הנוסף) היו חלק מחוליה אשר פעלה באופן שיטתי ברחבי הארץ לגנוב ממשאיות מנוף חלקים חיוניים להפעלת המנוף, ולדרוש מבעלי המשאיות תשלום כופר לצורך השבת החלקים הגנובים. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר ושותפו עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

2. בדיון שהתקיים ביום 10.7.2018 הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה. משכך, הורה בית המשפט על הזמנת תסקיר מעצר בעניינו של העורר. בתסקיר שהוגש תוארו נסיבות חייו של העורר כמו גם עברו הפלילי, הכולל 3 הרשעות בין השנים 2015-2018 בביצוע עבירות רכוש ואלימות, כשלאחרונה נדון לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות ולצו מבחן. כן צוין כי תלויים ועומדים נגד העורר 35 תיקים, רובם המוחלט משנת 2018, במרכזם חשדות שביצע עבירות רכוש ואיומים. שירות המבחן התרשם כי העורר מנהל אורח חיים שולי ובעייתי, מקיים קשרים חברתיים עברייניים ומתקשה לבחון באופן ביקורתי וענייני את בחירותיו הפוגעניות. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון בינוני להישנות התנהגות אלימה שתוצאותיה צפויות להיות ברמת חומרה בינונית. יחד עם זאת, המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בפיקוח בני משפחתו ועל צו פיקוח מעצר למשך 6 חודשים. בדיון שהתקיים ביום 2.8.2018, לאחר שהסכים בא-כוח העורר לקיומה של עילת מעצר, חקר בית המשפט את המפקחים המוצעים.

3. ביום 28.8.2018 הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. נקבע כי חרף המלצת שירות המבחן, לא ניתן להורות על שחרור העורר לחלופת מעצר מהטעם שהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום בוצעו על ידו בשעה שריצה מאסר בעבודות שירות ובשעה שתלויים ועומדים נגדו תקופות מאסר על תנאי. בכך, הפר העורר את האמון שניתן בו, ואף אם שירות המבחן נתן אמון במפקחים, אין בכך כדי להקהות מן הפגיעה באמון שניתן בעורר עצמו. על כך הוסיף בית המשפט את המסוכנות האינהרנטית לעבירות סחיטה באיומים, וקבע כי יש בכל האמור כדי להורות על מעצר העורר עד תום ההליכים נגדו כאמור.

מכאן הערר שלפני.

טענות הצדדים

4. לטענת בא-כוח העורר, שגה בית המשפט המחוזי עת הורה על מעצר העורר עד תום ההליכים חרף המלצת שירות המבחן. התסקיר שהוגש בעניינו של העורר היה ממצה ומקיף, ולמרות הנסיבות והקשיים הרבים המליץ שירות המבחן לשחררו לחלופת מעצר. כן נטען כי לא היה מקום להבחין בין העורר לבין הנאשם הנוסף, אשר שוחרר לחלופת מעצר, רק בשל השוני בכמות האישומים המיוחסים לכל אחד מהם. אף לא היה מקום להבחין בין השניים בשל עברו הפלילי של העורר, שכן מדובר בעבר שאינו מכביד ואינו יכול לשמש כעילת מעצר כשלעצמו או להטות את הכף לטובת מעצרו. בנוסף, לא היה מקום לקבוע כי אין לתת בעורר אמון באופן שיאין את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר.

5. המשיבה, מנגד, החזיקה אחר החלטת בית המשפט המחוזי. לטענתה, המסוכנות של העורר נלמדת הן מהמעשים החמורים המיוחסים לו והן מהאמור בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו. באשר להמלצת שירות המבחן, צוין בתסקיר כי המפקחים יוכלו לצמצם את הסיכון הנשקף מהעורר לביצוע עבירות ולצמצם את החיכוך עם חברה

שולית, אך לא לאיין את הסיכון לחלוטין. גם צדק בית המשפט כשקבע כי אין ליתן אמון בעורר, שכן הוא ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום שעה שהוא ריצה מאסר בעבודות שירות וכאשר עמדו נגדו תקופות מאסר על תנאי. באשר להבחנה בין העורר לבין הנאשם הנוסף הפרשה, הרי שזו ברורה. לנאשם הנוסף בפרשה מיוחסת מעורבות ב-6 מקרי פריצה, בעוד שלעורר מיוחסת מעורבות ב-14 מקרי פריצה. בנוסף, לחובתו של העורר הרשעות בעבירות של אחזקת כלי פריצה לרכב בכוונה לגנוב ונהיגה פוזת, והוא אף ריצה מאסר בפועל. לעומתו, הנאשם הנוסף נעדר עבר פלילי. כמו כן, כתב האישום מייחס לעורר, בניגוד לנאשם הנוסף, את הכנת הפתקים שהונחו על המשאיות אליהן פרצו, ובאמצעותם נעשו השיחות ודרישות הכופר.

דיון והכרעה

6. לאחר עיון בערר ובצדפותיו ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

7. סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 קובע, כידוע, כי על מנת להורות על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, יש לבחון קיומם של שלושה תנאים מצטברים: קיומן של ראיות לכאורה; קיומה של עילת מעצר; היעדר חלופת מעצר מתאימה. בענייננו, כאמור, בא-כוח העורר נתן הסכמתו לקיומם של שני התנאים הראשונים ועל כן הערר שלפני נסוב סביב שאלת קיומה של חלופת מעצר.

8. כפי שנקבע זה מכבר, תנאי הכרחי על מנת שבית המשפט יורה על שחרור לחלופת מעצר או על מעצר בפיקוח אלקטרוני, הוא אמון בית המשפט בנאשם כי יקיים את תנאי החלופה או המעצר שנקבעו לו. בהיעדר אמון בנאשם כי הוא לא ינצל את השחרור ממעצר כדי לעבור עבירה, להתחמק מן הדין או לשבש את הליכי המשפט, נשמטת האפשרות להורות על חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני (ראו: בש"פ 507/00 מזרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 391, 385 (2000); ראו גם: בש"פ 2517/09 אורמן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (13.4.2009); בש"פ 2587/17 מדינת ישראל נ' בן אבו, פסקה 9 (27.3.2017)). מידת האמון שניתן בנאשם תיבחן על רקע מכלול נתונים ושיקולים, לרבות חומרת העבירות המיוחסות לו והסיכון הנשקף מהן; עברו הפלילי של הנאשם, בפרט בעבירות המעלות חשש להימלטות או חשש לשיבוש הליכים; הפרת אמון מצדו בעבר או מידת עמידתו בתנאים שהוטלו עליו בעבר, וכיוצא באלה (בש"פ 7787/17 מדינת ישראל נ' שחאדה, פסקה 11 (18.10.2017)).

9. בענייננו, אמון בית המשפט בעורר נפגם בראש ובראשונה, מהעובדה שהעורר ביצע את המעשים המיוחסים לו באותה העת בה הוא ריצה מאסר בעבודות שירות ובשעה שהיו תלויות ועומדות נגדו תקופות שונות של מאסר על תנאי בגין עבירות רכוש שונות.

10. על כך יש להוסיף כי כתב האישום מייחס לעורר 14 אישומים, במסגרתם הוא מואשם בביצוע ריבוי עבירות של פריצה לרכב בכוונה לבצע פשע, פירוק וגניבה מרכב וסחיטה באיומים. נפסק בבית משפט זה לא אחת כי עבירות סחיטה באיומים מלמדות על מסוכנות הנאשם, מעלות חשש אינהרנטי לשיבוש הליכי משפט, וככלל אינן מתאימות לחלופת מעצר (ראו, למשל: בש"פ 5462/17 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (15.8.2017); בש"פ 4120/11 דדוש נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (6.6.2011). ראו גם: בש"פ 5540/18 ריפי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (2.8.2018); בש"פ 7589/15 אלקאדי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (26.11.2015)). כמו כן, גם עבירות הרכוש המיוחסות לעורר, אשר

בוצעו באורח שיטתי ובהיקף ניכר, תוך הטלת מורא על נפגעי העבירות, יש בהן כדי להעיד על המסוכנות הנשקפת ממנו (וראו לעניין זה: בש"פ 9132/17 זר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.11.2017); בש"פ 4720/15 בן משה נ' מדינת ישראל (28.7.2015)).

11. גם עברו הפלילי של העורר עומד לו לרועץ. לחובתו מספר הרשעות, חלקן בגין עבירות רכוש, גם מהעת האחרונה. אכן, אין בעבר פלילי כשלעצמו כדי להוות עילה למעצר מאחורי סורג ובריה, אולם בענייננו עברו הפלילי של העורר מצטרף למכלול השיקולים שפורטו לעיל, ומחזק את המסקנה כי אין בחלופת מעצר כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו ואת החשש שישבש הליכי משפט.

12. בנסיבות אלה, גם אין בהמלצת שירות המבחן בתסקיר כדי להטות את הכף לטובת שחרורו. הלכה ידועה היא כי בית המשפט אינו מחויב לאמץ את המלצת שירות המבחן (ראו למשל: בש"פ 6334/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (16.9.2018); בש"פ 4457/18 אלסייד נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.6.2018)), לא כל שכן בנסיבות בהן קיים פער ניכר בין נתוניו של העורר, מסוכנותו, התנהלותו ועברו הפלילי כבמקרה זה, לבין ההמלצה הסופית שבו (וראו: בש"פ 428/18 חיון נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (1.2.2018); בש"פ 4141/17 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (11.6.2017)).

13. טרם סיום יצוין כי לא מצאתי ממש בטענת העורר כי הופלה לרעה ביחס לנאשם הנוסף. מלבד העובדה שעברו הפלילי של הנאשם הנוסף נקי ולא כך באשר לעורר, בוודאי שיש בריבוי האישומים כדי לחזק את המסוכנות הנשקפת מן העורר. משכך, גם מתחזק הצורך בחלופת מעצר הרמטית יותר מזו המתאפשרת בעניינו של הנאשם הנוסף, וכזו אין בנמצא.

סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ח' בתשרי התשע"ט (17.9.2018).

ש ו פ ט